

Asia: VN/22704/2021

Lausuntopyyntö työryhmän luonnoksesta kansalliseksi ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelmaksi 2030 (KISS2030)

Lausunnonantajan lausunto

1. Onko ehdotettu kansallinen ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelma 2030 tasapainoinen, eli onko kaikki tarvittavat näkökohdat huomioitu?

Sopeutumissuunnitelmassa on huomioitu laajasti eri näkökohtia. Tasapaino ekologisen, sosiaalisen, kulttuurisen ja taloudellisen kestävyuden välillä on tärkeä säilyttää. Korkeakoulusektori vaikuttaa erityisesti tiedon sekä osaamisen lähtökohdista ilmastonmuutokseen sopeutumisessa. Esitettyssä suunnitelmassa nostetaan esille avoimen ja kootun tiedon tarpeet useissa eri toimenpiteissä, mutta itse osaamisen kehittäminen on jätetty jatkosuunnitteluvaiheeseen. Näemme erittäin tärkeäksi, että osaamisen, koulutuksen ja tutkimuksen näkökulmista huolehditaan osana suunnitelmaa. Osaamiseen, koulutukseen ja tutkimukseen panostaminen ovat investointi tulevaisuuteen.

2. Tarkemmat huomiot luvusta 'Havaitut muutokset, vaikutusskenaariot ja riskit' (Luku 2.2)

Ilmastonmuutoksen vaikutukset näkyvät myös eri ikäluokissa, esimerkiksi nuorten ilmastoahdistus ja toivottomuus on käsillä oleva ongelma. Yhteiskuntamme ikääntyminen vaatisi myös kansainvälisiä osaajia entistä enemmän, mutta ilmastonmuutoksen seurauksena syttyneet konfliktit ja pandemiat vaikeuttavat uusien osaajien houkuttelua.

3. Tarkemmat huomionne suunnitelman visiosta ja päämääristä (Luvut 2.3 ja 2.4)

Suunnitelman visio ja päämäärät ovat kannatettavia. Kyvykkyys vaatii kuitenkin osaamista ja osaajia, tätä varten olisi tärkeää huolehtia eri sektoreilla riittävästä pitkäjänteisestä resurssoinnista. Erittäin tärkeää myös tunnistaa missä nykytila on suhteessa visioon ja koota kaikki meneillä olevat toimet yhteen uuden suunnittelun rinnalle päivittyvänä tietona.

4. Näkemyksenne teemasta 'Kansallisen tason strateginen suunnittelu ja ennakointi' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

-

5. Näkemyksenne teemasta 'Kokonaisturvallisuus ja yleinen huoltovarmuustyö' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

-

6. Näkemyksenne teemasta 'Ruoka- ja ravitsemusturva' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

-

7. Näkemyksenne teemasta 'Infrastruktuuri ja rakennettu ympäristö' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

-

8. Näkemyksenne teemasta 'Kuivuusriskien hallinta, luonnonvarojen käyttö ja hoito, luonnon monimuotoisuus ja luontopohjaiset ratkaisut' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

-

9. Näkemyksenne teemasta 'Terveysten suojeleminen ja edistäminen' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

-

10. Näkemyksenne teemasta 'Kulttuuriperinnön ja –ympäristön suojeleminen' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

-

11. Näkemyksenne teemasta 'Alue- ja kuntatason ilmastoriskien hallinta' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

-

12. Näkemyksenne teemasta 'Tietopohjan vahvistaminen ja tiedon jalkauttaminen' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

TEEMA 2.5.9. Tietopohjan vahvistaminen ja tiedon jalkauttaminen. Laadukas ja vaikuttava tietopohja vaatii pitkäjänteistä panostamista tutkimukseen ja olisi huolehdittava, että perustutkimusta tuetaan myös riittävästi erilaisten teemaohjelmien lisäksi. Strategisen tutkimuksen neuvostoa ja rahoitusta tulisi hyödyntää tietopohjan, sekä eri toimijoiden vuorovaikutuksen vahvistamisessa myös ilmastonmuutokseen liittyvien toimien ja sopeutumisen kysymyksissä jatkossakin.

13. Näkemyksenne teemasta 'Viestintä ja vuorovaikutus' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

-

14. Näkemyksenne teemasta 'Kansainvälinen yhteistyö' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

-

15. Näkemyksenne teemasta 'Sopeutumisen seuranta ja arviointi' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

-

16. Näkemyksenne luvun 2.5.13 lisäselvitystä vaativista toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

Pidämme erittäin tärkeänä, että osaamisen kehittämisen kokonaisuuden jatkovalmistelua.

17. Miten arvioisitte suunnitelman toimenpiteiden vastuuttamista? Mahdolliset toimenpidekohtaiset ehdotuksenne toteuttajien lisäämiseksi tai poistamiseksi?

Korkeakoulusektorin rooli osana toteuttajia voisi tulla vahvemmin mukaan erityisesti uuden tiedon ja osaamisen kehittäjänä, sekä jalkauttajana yhteiskunnan eri sektoreille.

18. Millaisena näette oman organisaationne tai edustamanne tahon roolin sopeutumissuunnitelman tavoitteiden ja toimenpiteiden toteuttamisessa?

Tampereen yliopiston strategian mukaisesti tutkimme, tuotamme uutta tietoa sekä koulutamme uusia osaajia vuorovaikutuksessa yhteiskunnan eri toimijoiden kanssa, erityisesti hyvinvoinnin huomisen, rakennetun kaupunkiympäristön ja uusien teknologioiden alueilla.

19. Tarkemmat huomiot vaikutustenarvioinnista (Luku 2.6)

-

20. Muut huomiot suunnitelmaluonnoksesta.

-

Juslin Anu
Tampereen yliopisto